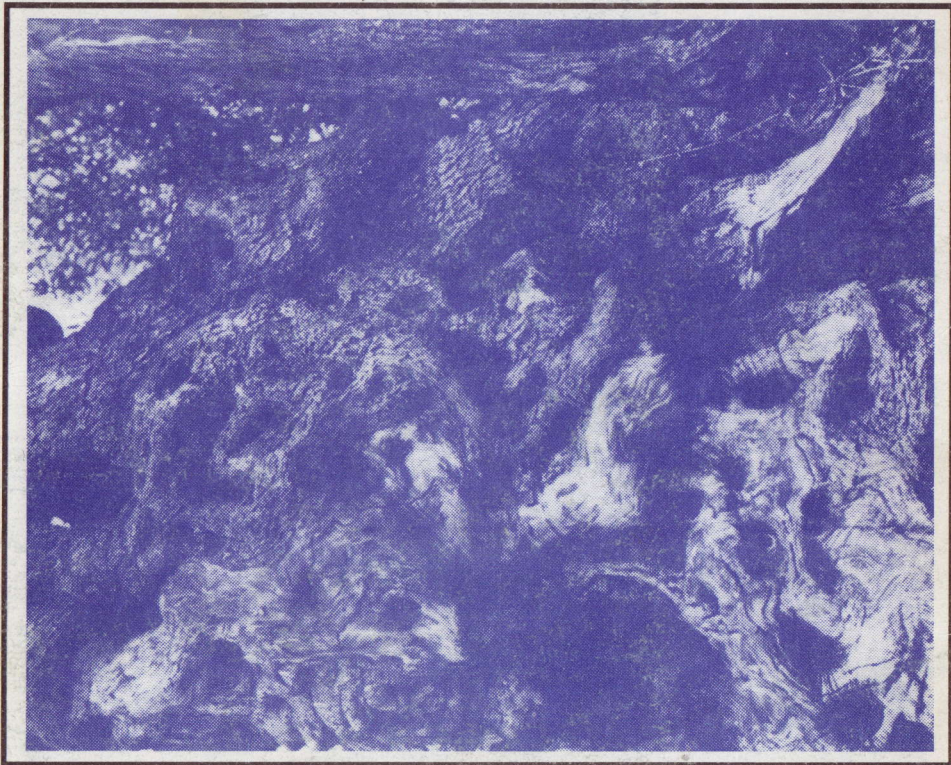

ХАМИД ИСЉАМИ

821.163.41 - 1

МЕЂУ НАМА И У НАМА

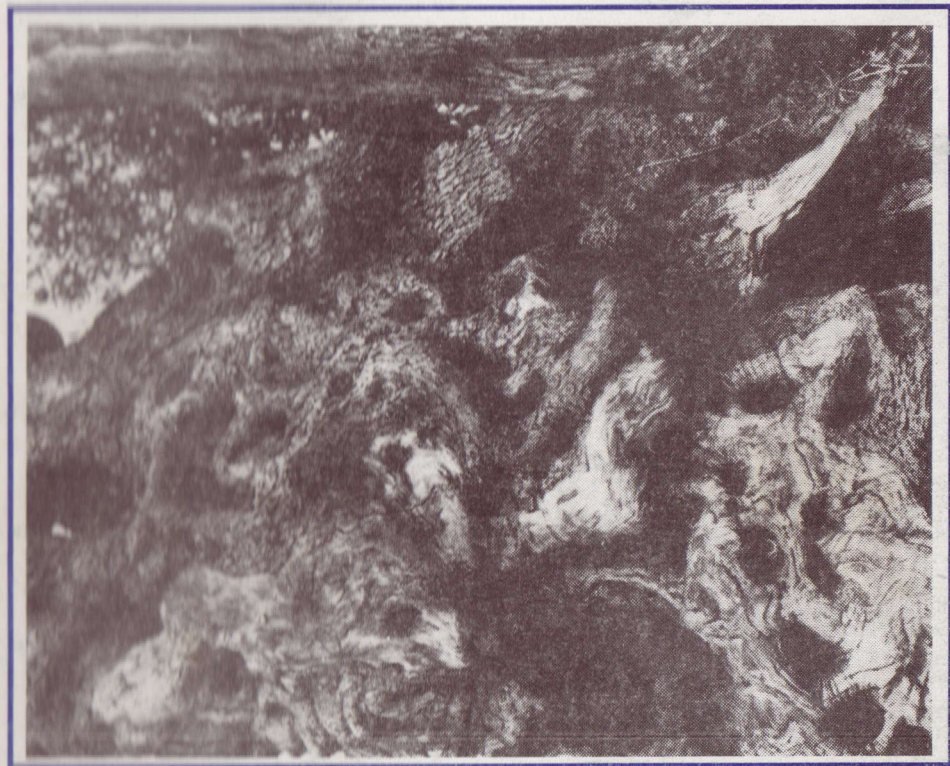
Muhammed i Mirsad ABDI

Zürichstrasse 29
8306 Brüttsellen / Zürich
Telefon 01. 833 00 58 / 834 04 05
Natel 077. 64 01 35

- Export-import
- Audio i video kasete
- Izdavaštvo

ХАМИД ИСЉАМИ

821.163.41 - 1

ХАМИД ИСЉАМИ МЕЋУ НАМА И У НАМА

МЕЋУ НАМА И У НАМА

№ 47087

Хамид Исљами

МЕЂУ НАМА И У НАМА

/ Међу нас и во нас /

Песме Хамида Исљамија, које су пред нама, казују нам како се добра, свежа, модерна поезија може писати, мимо свих поетских утицаја и књижевних токова, на једном древном народном говору какав је у овом случају горански.

После једне вишеструко занимљиве и значајне књиге горанских народних песама које је значајки приредио др Харун Хасани, стигао је необичан песник Хамид Исљами, сав посвећен свом завичају, са песмама које говоре о људима и животу, о обичним а тако значајним стварима и појавама какве су љубав, туга, самоћа, печалба и природа у којој се одвија лепота и драма људског живљења. Задивљујуће је с каквим миром и благошћу Исљами пева о људским судбинама, састанцима и растанцима, тугама и радостима, и на који начин кроз своје поетско биће транспонује људско искуство и мудрост. Изузетно осетљив и осећајан, овај песник успева да у своје песме унесе танане одсјаје и трепете душе, и да са изузетном мирноћом, тихо и ненаметљиво пева чак и о удесу и злој судбини човековој. Има у његовим песмама нешто од мирноће и језичке срезаности М. Настасијевића што им даје посебан чар и тајновитост. Хамид Исљами се не расплињава већ сажима конструкцију песме тако да она делује једноставно и стамено. Он постиже управо оно што је, кад су у питању песници који су се изражавали на дијалекту, мало коме успевало. Обично се прибегавало готовим обрасцима које је нудила народна песма.

Песме Хамида Исљамија сведоче како један специфичан горански говор може бити изузетно песмотворан и песнички делотворан. Истина је да се истински песник најбоље изражава на језику свога завичаја. Хамид Исљами је песник Горе, који је свеколики живот својих земљака, Горанаца, преломио кроз своју личну призму, кроз своје искуство и дао му једну вишу и трајнију димензију.

Хамид Исљами, као и већина самородних песника, који су певали на народним говорима, сем усмене народне књижевности, нема песничких претходника. Зато је занимљив и поучан начин на који је он успео да избегне замамну мелодиозност и готов песнички образац који му је нудила горанска народна песма.

Песме Хамида Исљамија су значајан допринос поезији, а његова самосвојност може бити изузетан подстицај песницима који ће иза њега доћи и певати на језику завичаја.

/Август, 1993./

Зоран ВУЧИЋ

Књига Четрдесетосма

Издавач
УДРУЖЕЊЕ ПИСАЦА „ГЛАС КОРЕНА”
Ниш

Рецензент
ЗОРАН ВУЧИЋ

Главни и одговорни уредник
ДРАГОСЛАВ ГАЛЕ СТЕВАНОВИЋ

Технички уредник
АЦА ВИДИЋ

Ликовна опрема
ЗЛАТИМИР МАНИЋ - МАЛКУС

Компјутерски слог и реализација
КЊИЖЕВНА ОМЛАДИНА ВАЉЕВА

Тираж
500

Штампа
„ПАНГРАФ”
Београд

ХАМИД ИСЉАМИ

МЕЂУ НАМА
И
У НАМА

/ МЕЂУ НАС И ВО НАС /

УДРУЖЕЊЕ ПИСАЦА „ГЛАС КОРЕНА”
Ниш

НАШЕНЦИМ ВО АЛБАНИЈА

„Зимско Снце све ћушиња грије,
бељки има нијет и Вас да насмије !”

ЗЕМЉАЦИМА У АЛБАНИЈИ

„Зимско Сунце све ћошкове греје,
можда има намеру и Вас да насмеје !”

СТРАХ

РАЗБУДУЈЕЊЕ

БУЋЕЊЕ

СТРАХ

Затуран ка пустиња
траје
во нас прекапан

деца мушке игре играје
врзујем очи гледање
да запрћам

от бесне кучишта
и вуци бегаје

молим биљбиља да жела
дур пујет синцири хрђаве
косма старечка неје бела
за акали празне и каљаве

наврвеље црфци
на туђа мука

затуран страх во нас
траје ка пустиња

СТРАХ

Зарушен пустошно
ћути
у нас преточен

дечаци мушке игре играју
везујем очи вид да
утолим

од бесних псина
и вукови беже

молим славуја да плаче
док певају ланци зарђали
старачка коса није бела
за мозгове празне и прљаве

намилели црви
на туђу муку

зарушен страх у нама
пустошно ћути

А ВИЈЕ КАКО СТЕ   А ВИ КАКО СТЕ

Мурцо ни пцојсаф
њиве засушилије
во година немаме свадба
мајка не остајла
немаме лафој за гајрет

мије сме сви хубаво
а вије како сте ?

Мурцо нам липсао
њиве засушилие
ове године немамо свадбу
бака нам умрла
немамо речи за утеху

ми смо сви добро
а ви како сте ?

ЗИТ

Негде најдаљеко во акал
љући издигнаље зит
какоа је цељезо
ду срце испрајен

синцири ни врзујет
смијење
со баскије сме закуане
за фукаралак нарађане

Миље мује !
лафој немаје мађије
ни вера невера
во срце да се затворит
во кафес да трајет

пиљића и ноћа пујет

ЗИД

Негде најдаље у мозгу
људи издигли зид
као да је жељезо
до срца усправан

ланци нам везују смејање
смејање
ексерима смо заковани
за сиромаштво намножени

Мили моји !
речи немају уроке
ни веру неверу
у срце да се затворе
у кавезу да ћуте

птице и ноћу певају

ВРАЋАЊЕ ВО АЛБАНИЈА

Траје гора
ништо не кажује

хубаво ни је нам тамо
вам ви је хубаво овде

рекла тетка на тегнење
и збифнала

река текла нанадулу
ке шо трнала тетка

ПОВРАТАК У АЛБАНИЈУ

Тути гора
ништа не казује

добро је нама тамо
вама је добро овде

рекла је тетка на одласку
и уздахнула

река је текла наниже
камо се тетка запутила

/1981/

ДАРУЈЕЊЕ

Ноћеваље очи твује
во дућани пуне
не ми си остајф
нешто да ти купим
да те дарујем

не сум стпнаф
јена година
во твој грат
да не бидем шаит
ка крадеш мамење

ДАРОВАЊЕ

Преноћиле твоје очи
у пуним радњама
ниси ме пустио
да ти штогод купим
да те дарујем

није ме било
годину дана
у твој град
да не сведочим
како крадеш лаж

НА КРАЈ ДУЊА ГРАНИЦА

крус љинија светна
сум гљедаф хајвана
сакаф да утепа дете

сум видеф зит
нис трајење
платно бело удара душа

се смијала зајено со мене
хулафштина

зит још уста не отвора
мајка жела
дете се тресе

денеска и ћимбиље
кољку године посље
кучића лајет
аскери пцујет
љинија је млајнеста

дур се вртиме
деца наша порасље
хајвани ге трчаје
и милујет пушка

абдал утепује
за дакика радујење

НАКРАЈ СВЕТА ГРАНИЦА

кроз црвену линију
гледао сам будалу
хтео је да убије дете

видео сам зид
кроз ћутање
бело платно заударара

смејала се заједно са мном
будалаштина

зид још уста не отвара
мајка плаче
дете дрхти

данас и ко зна
колико година после
пси лају
војници ћуте
линија је невеста

док се окренемо
деца наша порасла
будале нас прогоне
и милују пушку

лудара убија
за трен радовања

/Врбница, 1979/

ПУТАР ПРЕБЕГНАТ

Очи му останаа
на саан со јадење
дрпуљке на мустађе
и брада
искаљавиф стољица
ке шо седиф

посље пиље
путар пребегнат
и миљниција пијан
бљуаље месо от уста

кречој гим удараље душа
отишље во поље
со Снце окпане

ПРЕБЕГЛИ ПУТАР

Очи му остале
на тањиру с храном
дроњици на брковима
и бради
испрљао столицу
на којој седи

онда су пили
пребегли путар
пијани милиционер
повраћали месо из уста

кораци им заударали
отишли су у поље
окупани Сунцем

ЧЕКАНИЦЕ

Амица пишуаф книга
стрина варила ручек
денеска сме заклаље теље
деца пуаље и биље раде

мицо чекаф абер
стрина клала огињ
зима проиђала крус нас
руке измрзнате милуаље
деца

ДУГА ИШЧЕКИВАЊА

Стриц је писао писмо
стрина је кувала ручак
данас смо заклали теле
деца су певала и била весела

стриц је чекао одговор
стрина је ложила ватру
зима је пролазила кроз нас
смрзле руке су миловале
децу

РАЗБУДУЈЕЊЕ

А си уготвен
да ходиш по љиваде
дур не кљикне дењ
ка си рођен
све било во међе

а си муш
да прерипаш прешнице
да не ти остане желење
да забојраш на коф

бидује разбудујење
никого да не уплашиш

БУЂЕЊЕ

Јеси ли спреман
да ходаш по ливадама
док не плане дан
када си рођен
све је било у међама

јеси ли мушкарац
да прескочиш ограде
да ти не остане плакање
да заборавиш на колац

могуће буђење
никога да не уплашиш

Ожђелдан нашенец
а зн'јеш нашенски ?
Ожбулдук нашенец
а ти а зн'јеш нашенски ?

Нашенски траје и се смије
оја шо се шакујет
а се исте ка мије ?

Добро дошао човече наш
знаш ли језик наш ?
Добро те нашао човече наш
знаш ли ти језик наш ?

Наш језик уз смешак ћути
њиме ови што се шале
јесу ли исти са нама ?

Исчепен
со латице скријен
се тркаља мемљаћет

от камен алтан
рахатлак квне
плајне притискаје
само мије гаљиба
међу две плајне
збифкаме
саба испотена
кандерисујеме
желаје кречој
со свзе настрцане

пишаница Сајбијина
ду дип нашкртана
на кланик седи
гљеда и пује

исчепен
со латице скријен
се тркаља
мемљаћет

Поцепан
дроњцима сакривен
котрља се род

од камена злато
мир проклиње
планине притишћу
само ми изгледа
међу две планине
уздишемо
ознојено јутро
тешимо
плачу кораци
сузама поливени

судбина Божја
до сржи исписана
заувек остаје
гледа и пева

поцепан
дроњцима сакривен
котрља се
род

ПАЗАР ВО ДРАГАШ

ПИЈАЦА У ДРАГАШУ

На пазар илезле
лафој
от грђи материне
украдене

се продаваје
дрпулке
от постела женина
дрпнате

супе млогу !
вика неграмотник
разљутен

лафој ка камен
трајет
дома ге чекаје
дечица
на фукаралак натезене

На пијацу стигле
речи
из мајчиних груди
украдене

продају се
дроњци
из женине постеле
отргнути

много супе !
виче неписмењак
разљућен

камене речи
ћуте
кући их чекају
дечица
на сиромаштво наслоњена

ТЕРЉИК

ТЕРЛИК

ЖЕНИ

Џумрији,

Си останала жива
со мене ваквого

Ћушиња ми си собрала
от срамој си ге крила
акал си исчувала
дремка нис игљиче
си провињала
кућа наша си изгледала

ка не сум могоф ја

Геспот на таја дуња
да ти даде све најхубаво
деца шо ми си нарађала
путој шо ми си кажуала
бес мужа шо си векуала
лафој от песме мује
во грђи шо си ге исчувала
шо си останала жива
со мене ваквого

СУПРУЗИ

Џумрији,

Остала си жива
са мном оваквим

Ћошкове ми подупирала
од срамоте скривала
мозак сачувала
снове си кроз иглену ушицу
провлачила
нашу кућу си одржала

када ја нисам

нека ти Бог на оном свету
узврати свим најбољим
што си ми децу изродила
што си ми путеве казивала
што си без мужа живела
што си речи мојих песама
у грудима сачувала
што си остала жива
са мном оваквим

БОРЈАНКА

От кречој твује
ка шо ходит кошуте
не виђујем ноћа
сон чујечки
не оставам саба
да пане

комари јужиња беље
врзујет ноге да љетат
кајнаци морнит во глава

от симиди благе во грђи
јадење бљујем во себе

БОРЈАНКА

Од корака твојих
као ход кошута
не сањам ноћу
сном човека
не остављам јутро да
сване

комари ужад бела
везују ноге да лете
извори плаве у глави

због симида слатких у грудима
повраћам храну у себе

ДЕЈКА

Да не га удрим наочи
се омила со мљеко
кукајчарка
украла дојиљки дете
на грђи го притиснала

иљезена во мгла
биди ми за навек жива

ДЕВОЈКА

Да је не урекнем
умила се млеком
кукавна
дојиљи украла дете
на груди привила

изашла у маглу
буди ми за навек жива

АМАНЕТ

србинки,

дур трајет куће
ти сакаш да дојдеш

коприве имаје душа
жене немаје мужи
Госпот загинаф сон
плајна ветер
свзе немаје мера
гробој се бес нишан
реке орнице трујет

ти сакаш да дојдеш
а похубаво је
да останеш сон

ПОРУКА

српкињи,

док куће ћуте
ти би да доћеш

коприве имају душу
жене немају мужеве
Бог је изгубио сан
планина ветар
сузе немају меру
гробови су без обележја
реке оранице трују

ти би да доћеш
боље је
да останеш сан

ПРОЉЕЋЕ БЕС СТРАМ

Ок'пана со трафке
удараш душа ка прољеће
бес страм на бело видело
иљезена

пот пијем место вода
цељивам жењивари
пот нас пољегнате

фукаре очи кријет
да не загледаје бисери

цев ноћ лафој блудне
кучићам сефском кажујем

звезде закуаље пенцери
да не виђит дождољца
во повноћ ка се жени

пршчића дур ти лишем
халке по нос ме чукаје

во туђе пујење сме вљезље
бес лошо срце и не прашано

ћимбиље чија кутија локум
отвораме

со трафке ок'пана
удараш душа ка прољеће

ти Месец сми се и гриј !

ПРОЛЕЋЕ БЕЗ СТИДА

Травкама окупана
миришеш као прољеће
без стида на бели дан
изашла

зној пијем уместо воде
љубим жањиваре
под нама полегле

сиромашни очи крију
да не угледају бисере

целе ноћи блудне речи
сеоским псима казујем

звезде прозоре заковале
да не виде даждевњака
како се у поноћ жени

прстиће док ти лижем
наруквице ме по носу лупкају

у туђе смо певање ушли
без зле намере и дозволе

ко зна чију кутију ратлука
отварамо

травкама окупана
миришеш као прољеће

ти Месече ћути и обасјавај !

СИНЦИР ОД ЦВЕЋЕ

ЛАНАЦ ОД ЦВЕЋА

Кућа со коприва
накитена, врана на
хоцак студен.

Кућа копривом
окићена, врана на
хладном оцаку.

Дејка со шамија
врзана, млајнеста на
ветер оседлан.

Девојка марамом
зобраћена, невеста на
оседланом ветру.

Синцир от цвеће
траје, дејка муа во
апсаџна темава.

Ланац од цвећа
ћути, моја девојка у
мрачној тамници.

ТЕРЉИК

ТЕРЛИК

Платно црно
кљикотно
дејке жене
прај

Црно платно
сјајно
девојке у жене
претвара

грђи притиска
немтар
лафазан
туар зашијен
векуечен

груди притишће
немушт
причалица
товар зашивен
вечити

дењ и ноћ
во јен дењ
на коња белого
не прашано
от дејче
кућница

дан и ноћ
у једном дану
на белом коњу
без дозволе
од девојчице
кућница

платно црно
кљикотно
младос во старос
префрља

црно платно
сјајно
младост у старост
претаче

Какоа напрајен камен
ка ће пројде терљик
и во њего жена

собери цеф кувет
трајеећи дур пројдет
очи
шо ти биођаље
дењ

Као да си претворен у камен
када прође терлик
и у њему жена

смогни сву снагу
док у мимоходу
прођу очи
што ти биваху
дан

Со године
редила цвеће
со мерак да го
даде

со године
шарила кошуља
тупани да
дарује

руке избоцкане
трпнет
косме обељене
панујет
јелек закопчан
збифка

со године ламба
гори
да се не сопне
муш
со године
чекан

Годинама је спремала
цвеће
из љубави да га
поклони

годинама је
шарала кошуљу
музику да
дарује

избоцкане руке
трну
обелеле косе
падају
јелек закопчан
уздише

годинама светиљка
гори
да се не саплете
муж
годинама
очекиван

ПРОИЋА ЗА
ИНАЈЕТ

за инајет
проиђа сваки дењ
порет кућа наша
полојна ка змија крши

за инајет
терљик млогу ги љичи
на прсти ходи ка самовила

за инајет
деца туђе милује
руке беље и меке
да ги виђим

за инајет
се смије со очи зељене
дењој бећарске гњијет
устиче благо ги пује

за инајет трајем
ка немам кувет
мушки да желам

ПРОЛАЗИ ИЗ
ИНАТА

из ината
свакога дана пролази
поред наше куће
струком као змија увија

из ината
терлик јој добро стоји
на прстима хода као вила

из ината
туђу децу милује
руке беле и меке
да јој гледам

из ината
смеје се очима зеленим
момачки дани труле
слатка усташца певају

из ината ћутим
када немам снаге
мушки да запевам

ВЉИЗА СО ЗОР

млајнеста пује пот мене
прф ноћ срамлаци рађа
једва дочекане

постеља испрћана
удара душа благојна

мрше гоље играје
змије се препљетене

пот сушна година фрца
љице нашарено гори

вљиза со зор
да ми украде муштина
за ња ветена

УЛАЗИ НА СИЛУ

невеста пода мном пева
прва ноћ срамоте рађа
једва дочекане

разбацана постеља
заудара на слатко

гола телеса играју
попут преплетених змија

зној сушну годину полива
шарено лице гори

улази на силу
да ми украде мушкост
њој обећану

СВЕ ЈЕ ИСТО

све је исто на тебе
ка чвера си рада

фанала морна ка небо
димије шарене от свила
очи црне да мигнет
устиче благо да цуне
рукиче меко да измилује

све је исто
само је несум
чверашењ

СВЕ ЈЕ ИСТО

све је исто на теби
као јуче си весела

цемпер плави као небо
шарене димије од свиле
очи црне да намигну
устица слатка да пољуби
ручица мека да помилује

све је исто
само ја нисам
јучерашњи

СВЕ ЈЕ ТЕМАВО

акал притиска
све во њего
устиче благо

пометујем
дејче све насмијано
расшалавено

грехој тркаља
цељивање
со ситарка покријено

дете сум масус
да не капне мет
грехум

љижем дењој слане

а собиче је тесно
и темаво, темаво ...

СВЕ ЈЕ ТАМНО

мисли притиска
вазда у њему
устица слатка

памтим
девојчицу насмејану
размажену

грехови котрљају
пољупце
ситарком покривене

дете сам намерно
да не кане мед
случајно

облизујем слане дане

а собица је тесна
и тамна, тамна ...

МЕЂУ НАС И
ВО НАС

ИЗМЕЂУ НАС И
У НАМА

међу нас извљикнаље
године напрешње
на њи надопрене
ћејфој вогодишње

међу нас испружене
мераци свесефске
дупри њи испрајене
прешнице бирвака тешње

међу нас и во нас
а нам ни је хубаво
млогу хубаво ...

између нас изникле
године пређашне
на њих наслоњене
жеље овогодишње

између нас испружене
жеље све сеоске
до њих исправљене
жеље ко зна кадашње

између нас и у нама
а нама је тако лепо
много лепо ...

НАВОЖЕЊА

МЛАДОЖЕЊА

ортаку остава дућан
хесап још не виђено
на пампур трчи рат

путој даљечне се вљечет
ноћ има опашка дл'га
сонује разбуден дома

кладе собиче за њего
се к'пе мрша блага
постиља постеља бела

ћејфој блудне дотерује
одврзује учкур испотен
душа нема нијет да чека

Сум га пуштила на гости!
се кинала мати пуста

махмудије фрљене
страмујет
кофчек отворен плаши
ћушиња се тугаљаје
имаје пајачина за ноћеска

љегиња обљечен
навожења не уготвен
ноћ да испрати
чирак во свуа кућа

ортаку оставља радњу
још не сведених рачуна
на воз јури радостан

далеки пути се вуку
ноћ има реп
будан сања кућу

распаљује ватру за њега
купа се слатко тело
постељу белу спрема

блудне жеље испуњава
одвезује ознојени учкур
душа нема намеру да чека

Пустила сам је у госте!
нервирала се мајка јадна

бачени дукати
стиде
отворени ковчег плаши
ћошкови се хвалишу
имају паучину за ову ноћ

леже обучен
младожења не припремљен
ноћ да испрати
као чирак у својој кући

СО ТЕБЕ И БЕЗ
ТЕБЕ

СА ТОБОМ И БЕЗ
ТЕБЕ

Со тебе рогожа пује
иљачи даваје век

Са тобом сламарица пева
лекови дају живот

бес тебе алтани мрзнет
во љето врне снек

без тебе дукати студе
и лети пада снег

НЕСУМ САЈСКИ   НИСАМ СТВАРАН

За рука фатене
во срет село се
цељивама
очи оврљене да пукнет

Рука нам у руци
у сред села се
љубимо
да пукну радознале очи

дочекаф бећар
ветен
уготвен фукара
рила мује да долише
на твоје масус
заборајене

дочекао младић
обећани
јадник припремљени
усне моје да долиже
на твојим намерно
остављене

РУХО
МЛАЈНЕСТЕЧКО

МЛАДЕНАЧКО
РУХО

Мољци имаје ручек
на коске запрене
мије носиме јарем
и слушама жене

Мољци имају ручак
на уморним костима
ми носимо јарам
и слушамо жене

Нека ни пољаје вене
за салтанати стајене

Нека нам погледају вене
зарад изобиља добивене

СРЕДЉЕТО

дењ по пристало
се смије
руке по колајно
врзујет снопје
закоси почесто
густе панујет
скачкаљени по радо
штипкаје жито

све је по мило
от ка капнало
средљето во село

СРЕДИНА ЛЕТА

дан се лепше
смеје
руке лакше
везују снопове
закоси чешће
густи падају
скакавци радосније
штипају жито

све је милије
од како је канула
средина лета у село

КОРЊИ

КОРЕЊЕ

Они не зн'јет
куфер ка се реди
очи бес вода ка останујет
от плајне ка се двојит

они не зн'јет
мајке ка желаје
ка се враћаје
куће празне ка гледаје

они не видеље
млајнесте косме ка кинет
деца во нараче ка пиштит
орман заплашен јечи

сакаје да не грљит
биљбиља не слушаље
урда не јаље
опенке не обљекље
от прак не се помештиље

Они не знају
како се кофер спрема
како очи суве остају
када се од планине одвајају

они не знају
како мајке плачу
када се враћају
празне куће гледају

они нису видели
невесте косу како кидају
деца у наручју како пиште
како страшни аваз одјекује

хтели би да нас грле
славуја нису слушали
урду нису јели
опанке нису обули
од прага нису одмакли

ВУЦИ

ВУКОВИ

Фукари умрела жена
зенгиљу пчојсало куче
сме тепаље пиљића
дур пујет

сега и тебе и мене
вуци ду уши ни рујет

Сиромаху умрла жена
богатом липсао кер
убијали смо птице
док певају

сада и теби и мени
вукови до ушију завијају

КОРЊИ

КОРЕНИ

Л'ко је круши
да се смије
ка има корњи
шо ги дават век
блазе ги

л'ко је камену
да пује
ка панаф на сефа
блазе му

шо да работам
ка печурка
на крај дуња
самовљикната
тешко ми !

Лако је крушки
да се смеје
када има корење
што даје живот
благо њој

лако је камену
да пева
ако је пао на доброту
благо њему

шта да радим
као печурка
на крају света
самоникла
тешко ми !

МУХАРЕБЕ

Дамка от очи
ми панала во поток
дремка ми искинала п'пок

батета го омужиље утре
деца ми се родиље старци
жена ми умрела дејче
кучића ми изеље акал
глава ми тркаљаф Мурцо
брада ми бричит на сухо
језик ми кљука кокошка

мухаребе не престанује
шејтани во акал чујечки
катиљаке игре играје

РАТ

Зеница из очију
пала ми у поток
сан ми искидао пу пак

оца ми жене сутра
деца ми се родише старци
жена ми умрла девојчица
пси ми поједоше мозак
главу ми котрљао Мурцо
браду ми брију на суво
језик ми кљуца кокошка

рат не престаје
ђаволи у мозгу
мучке игре играју

ОТВОРИТЕ ОЧИ

Децам не роденем
Во глуо доба ме текиња
да остајм бељек
да не ве удрит наочи ветрој

а ви мерит на кнтар
туар натуарен
а сте д'п ељи врба лтва

љиваде наше и њиве
путој каљаве ни грубит
цамије празне ни дремет

ка шо сакате
не квните
две клетве на јена
мрша не панујет

отворите очи

поток пресушен
зн'је да надојде

ОТВОРИТЕ ОЧИ

Нерођеној деци
У глуво доба се сетим
да оставим траг
ветрови да вас не урекну

да ли вам мере на кантару
товар натоварени
јесте ли храст или врба крта

ливаде наше и њиве
прљави путеви руже
цамије празне дремају

како год желите
не куните
две клетве на једно
тело не падају

отворите очи

пресушени поток
зна да надође

НОЋ ЗА
ЦЕНАЗИЊА

НОЋ
МРТВИХ

Саба ме стигињала
на акшам
немтар зборење
нашоф
тражејећи тупани
да ни тупаје
на ценазе

Јутро ме стизало
пред вече
немушт добио
моћ говора
тражећи музику
да нам свира
на сахрани

КАПКА ПО КАПКА КАП ПО КАП

Капка по капка во нос ни чука	Кап по кап у ноздрвама нам лупа
нис дамари оро вода води кеде је чујек тује је и кувет бељки чујека да роди	кроз дамаре вода коло води где је човек ту је и снага можда човека да роди

би разбудиље камен да неје мука	будили би камен да нам није мука
------------------------------------	-------------------------------------

мрешка по мрешка батисујет љуђи	смрт по смрт нестају људи
отвори очи да си гољем па виђи	отвори очи велик да си па види

капка по капка з дл'бочује вир	кап по кап удуби дуб
нијет по нијет рађа кљетва	намера по намера изроди клет
кајнак по кајнак река прај мераф имаје и ћораф и сопнат	извор по извор реку ствара љубав имају и ћорав и сапет

КАПКА БЉЕДА

БЛЕДА КАП

Готвеница не оставаш
рухо не снује
срам млајнеста рађа
смијење дур ти гледа

Готвеницу не остављаш
рухо не снује
стид невеста рађа
смејање док ти гледа

пљуканица нема
глас твој да пује
крус дамари тече
капка бљеда

пљувачка нема
твој глас да пева
кроз дамаре тече
бледа кап

идујеш ходејћи
голупчића беље
во недра милујеш
шејтани да истераје

идеш пешице
голубиће беле
у недрима милујеш
ђаволе да изагнају

старкем пајачина
прет пенцери ткајеш
да не гледаје на даљеко

старцима паучину
пред прозором ткаш
да не гледају даљину

идуј реко утрешња
мила
нека ти запрџат
морнило длбоко
ка си гладен пљуканица
је најмила
пиљету очи му отвора
и јено зрно

иди реко сутрашња
мила
нека ти затрпају
плаветно дно
када си гладан пљувачка
је најмилија
птици очи отвара
и једро зрно

ДЕЊОЈ ПРОЈДЕНЕ ПРОЛАЗНОСТ

Прет кућа наша
расло чајче

Пред нашом кућом
расла липица

дејке да се нушаје
бећари да се блажит
жене мужим иљачи да

девојке да се љуљају
младићи да се сладе
жене мужевима лек да

мајке децам поручек да
прајт
готвит

справе
мајке деци доручак да
спреме

пиљићарка пиљету
постеља да постеле

птица птићу
постељу да постеле

прикашка на гранка
вљикнала
корњи бољка задл'бочила
радујење на корупка се
заљепило

прича на грани
изникла
корење бол задубило
радовање се на стаблу
залепило

денеска је труп уготвен
дењој пројдене да нагрије

данас је стабло спремљено
минуле дане да нагреје

ЛУЖЕ И ДУША

Мункер и Некир љуте
мељаићиња другете
заплашене
три пута и још тољку
да тражите
не кажујем во душа муа
шо ће најдете

Мусо и Исо пегнмбери
и све хазретљије
Господове
да испујете млогу дове
не можете да омијете
бедове

Господе једен
ка ни милујеш душа
кажи заш стегињаш
јуже окулу гуша

УЖЕ И ДУША

Мункер и Некир строги
анђели преостали
уплашени
три пута и још толико
да тражите
не казујем у мојој души
шта нађосте

Муса и Исо посланици
и сви свеци
Божји
да испевате још много дова
хоћете ли нас ослободити
грехова

Боже једини
када нам милујеш душе
кажи зашто стежеш
уже око гуше

ОРАХ

Мајкем во пуас све тује
млајнестем пот ноге
забегнује
дејкем во кљепалке спије
женичићам постела мека
дрво све ражелано за
чујека

ОРАХ

Мајкама у појасу вазда
невестама под ногама
измиче
девојкама у трепавицама спава
женицама постела мека
дрво вазда уплакано због
човека

НЕРОЋЕНЕ

камен векујечен
мајки на крђи надопрен
млајнести на прак пободен
извор от свзе исцеден
во срет зима засушен
во јесен нагријан
чујек сака да биде
а још је нероден

НЕРОЋЕНИ

камен вечити
мајци на грудима наслоњен
невести на праг пободен
извор од суза исцеђен
у сред зиме засушен
у јесен изгрејан
човек би да буде
а још је нерођен

ВИТРЕ

За витре берем паре
се берет цемајетљије
прет мосој грбаве желам
на лафој зећат давам
во пуас мал нема

МИЛОСТИЊА

за милостињу сакупљам паре
окупљају се људи
пред грбавим мостовима плачем
на речи порез плаћам
у појасу нема блага

ЗАГАР

Батету

От ка умрела мати
батету очи
таке не му засвзиље

најдена је само глава
шо ни чувала кућа

и вуци зн'јет
шо је хубаво
рече сестра

ксафци на софра
чекаје
да залаје ноћ

ЛОВАЧКИ КЕР

Тати

Од мајчине смрти
тати очи
не засузише

пронађена је само глава
што нам је чувала кућу

и вукови знају
шта је добро
рече сестра

комадићи хлеба на софри
чекају
да залаје ноћ

БЛАГЕ МУХАБЕТИ

СЛАТКИ РАЗГОВОРИ

Пријатељу,
Мићи Алексићу ...

Никому за хатар
не се пује !
Раде лафој илizaје
срце ка се радује.

Не бидује !

Кафес кује пиље
милује ?

ВЕК БЕС НЕБО

И. Ирфану

Дењ ка гмучка напрајен
напре не тегне !
Очи хасрет седит за плајне
закачене
мрша отпуштена капе
от саба се плаши.

Даљеко је видефце упаљено !
Још по даљеко радујење сајско !

Трајте душе чујечке !
/ Кучечко је пустинче /

Вакат во дамари тече
бољи ли бољи
тегне труп ду дип слъчен
пујење а има мера ?
радујење ке има арка ?

Небо загинало !
а јопе век се тркала
за паре да го купит !

А СМЕ ТУЈЕ ?

Драгану Максимовићу,
(из Г. Недељница)

Млогу године по лафој трчим
да ге зауздим.
/ вакат је со лошоштине исфрцан
да не капнет криве за чујека /.

Имам млогу да кажујем.
Прво да те прашам:
А сме тује ке што сме останале ?
ја со име чудно,
Вије со срце паћно !

Ти сум тражиф Тија љето
на мухаребе ка си биф.
Ти чујека да тепаш !
Не бидује и со зор.
Шућур сме живе !

Жена ми родила четири деца.
Таке сме рекље.
Речи и ти си жењет
Свим да кажујем,
Тупани да фатим !

А сме тује ?
Во јен кревет љегнате
Мати тваа во повноћ да не покрива.
Во станче мује глушци тепаме,
прет школа цигара по цигара береме
кутија да насипеме.

На гроб Драгицин а горит свеће ?
Свзе а ни се тује во срет младос
пуштене ?
А сме још от вакат погољеме ?

Брат ми си, једен !

Речи Тује сме !
Гороцвет да ти пратим,
преко две плајне песма да
дигнем.

Пушти глас за луђи и
ЗА НАС !

МУХАБЕТ

Амица Расим и амица Раим
прет кафе на маса дрвена:
године хораве и грбаве цоркаје,
чекаје Снце мачкино да ге нагрије.

Апап, а беше во Софија ељи во Анадолија ?
јена кофа боза от х'с ка ни крљија,
матере турско ке ни пцујеха,
на кабиље каурско ке ни пљукаха ?

Гурбет је оја ељи тија ?
две године ељи два месеца се по мало,
млогу дења ељи по мало кукајца по колајно кука,
куа млајнеста пујићи свзе тура ?

Бељиграт је ељи Сарајево попристало ?
кује чекмеце попуно се сипеше,
ке јадохме раат и по лезетно,
кује собиче триесетина береше ?

Мухаребе првото ељи другото по гладно беше ?
куа година от кревет не ни илизаха вошке,
кога не нађахнаа црне депеше,
хоца от гробишта кога не се тегнеше ?

Кој вакат тољку пристаф беше ?
от сватој раат ка не се седише,
от бећари распуане ка не се спијеше,
от дејке расшалавене ка не се проиђаше ?

Кој вакат беше - кој вакат рече ?
амица Расим и амица Раим
године дрпаве и грбаве ћушкаје,
а поток за инајет још нанадулу гим тече !

САДРЖАЈ

I

РАЗБУДУЈЕЊЕ // Буђење

Страх	7
А вије како сте // А ви како сте	8
Зит // Зид	9
Враћање во Албанија // Повратак у Албанију	10
Дарујење // Даровање	11
На крај дуња граница // На крају света граница	12
Путар пребегнат // Пребегли путар	13
Чеканице // Дуга ишчекивања	14
Разбудујење // Буђење	15
Исте со нас // Исти са нама	16
Заборајен // Заборављен	17
Пазар во Драгаш // Пијаца у Драгашу	18

II

ТЕРЉИК // Терлик

Жени // Супрузи	21
Борјанка	22
Дејка // Девојка	23
Аманет // Порука	24
Прољеће бес страм // Прољеће без стида	25
Синцир от цвеће // Ланац од цвећа	26
Терљик // Терлик	27
Јопе терљик // Опет терлик	28
Со године // Годинама	29
Проиђа за инајет // Пролази из ината	30
Вљиза со зор // Улази на силу	31
Све је исто	32
Све је темаво // Све је мрачно	33

Међу нас и во нас // Међу нама и у нама	34
Навожења // Младожења	35
Со тебе и бес тебе // Са тобом и без тебе	36
Несум сајски // Нисам стваран	36
Рухо млајнестечко // Младеначко рухо	37
Несме // Нисмо	38
Глуо доба // Глуво доба	39
Средљето // Средина лета	40

III

КОРЊИ // Корење

Урда не јаље // Урду нису јели	43
Вуци // Вукови	44
Корњи // Корење	45
Мухаребе // Рат	46
Отворите очи	47
Ноћ за ценазиња // Ноћ мртвих	48
Капка по капка // Кап по кап	49
Капка бљеда // Бледа кап	50
Дењој пројдене // Пролазност	51
Јуже и душа // Уже и душа	52
Орах	53
Неродене // Нерођени	53
Витре // Милостиња	54
Загар // Ловачки кер	54

IV

БЛАГЕ МУХАБЕТИ // Слатки разговори

Не бидује // Не бива	57
Век бес небо // Живот без неба	58
А сме тује // Јесмо ли ту	59
Мухабет // Разговор	61

СПОНЗОР КЊИГЕ

Muhamed i Mirsad ABDI

CIP – КАТАЛОГИЗАЦИЈА У ПУБЛИКАЦИЈИ

891.983 (497.1)–1

ИСЉАМИ, Хамид

Међу нама и у нама = Међу нас и во нас /

Хамид Исљами

ХАМИД ИСЉАМИ. – Ниш: Удружење писаца

ГЛАС КОРЕНА, 1993 (Београд: ПАНГРАФ). –

64. стр.;

21 цм. – (Удружење писаца ГЛАС КОРЕНА;

књ. 48)

Тираж 500.

18310668

Народна библиотека Србије, Београд

ХАМИД ИСЉАМИ - ШОЛЕ

Рођен је у Рапчи, код Драгаша 01. маја 1959. године - после десет година брака својих родитеља, и на њихову велику радост, а испоставило се касније на жалост многих.

Ради као наставник српског језика у Рапчи.

Објавио књигу поезије „ПОЧИВАЉИШТЕ”, 1991. године.

Пише на горанском језику. Живи у Рапчи.